

Objection!

Eylül 2020

14

“5651 SAYILI KANUN” KAPSAMINDA CEZA HUKUKU ALANINDA DÜZENLEMELER

“5651 SAYILI KANUN” KAPSAMINDA CEZA HUKUKU ALANINDA DÜZENLEMELER

Ülkemizde internet içeriklerine yönelik çeşitli müdahaleler 2007 yılına dek Türk Ceza Kanunu, RTÜK Kanunu, Basın Kanunu çerçevesinde verilen kararlara dayanarak veya birtakım yönetmelikler düzenlenerek yapılmış olup 2007 yılında 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun (**Kanun**) çıkarılmış ve internet ortamı ile ilgili detaylı tüm düzenlemeler doğrudan bu Kanun kapsamına alınmıştır. Anılan Kanun düzenlemesi ile internet ortamındaki sùjeler, yer sağlayıcı, içerik sağlayıcı ve erişim sağlayıcı gibi sıfatlar ile kategorize edilmiş ve sorumlulukları birbirinden ayrılmıştır. 29.07.2020 öncesi aşamada Kanun kapsamında birtakım cezai düzenlemeler yapılmış ise de son değişiklik ile nihayet içerik, yer ve erişim sağlayıcılarının cezai sorumlulukları tam olarak belirlenmiştir.

Kanun’daki içerik, yer ve erişim sağlayıcı kavramlarından ne anlaşılmalıdır?

Kanun kapsamında içerik sağlayıcı kavramından internet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişiler anlaşılmaktadır. Yer sağlayıcı ise, hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişiler olarak tanımlanmıştır. Bu iki kavram arasındaki temel fark bakımından içerik sağlayıcı içeriğin meydana gelmesinde aktif bir rol oynarken, yer sağlayıcı yalnızca içeriğin barınabilmesi için gereken sistemi sağlamak veya işletmekle yükümlüdür.

Bununla birlikte, erişim sağlayıcı ise kullanıcılarına internet ortamına erişim olanağı sağlayan her türlü gerçek veya tüzel kişi olarak ifade edilmiş, bu bağlamda abone olan kullanıcılarına internet ortamına erişim olanağı sağlayan işletmeciler bu kapsamda sayılmıştır.

Ayrıca, 29.07.2020 tarihli son değişiklik ile Kanun’a sosyal aę sağlayıcı kavramı da getirilmiş, bir internet ortamı sùjesinin hem sosyal aę sağlayıcı hem de duruma göre aynı zamanda içerik veya yer sağlayıcı olarak da değerlendirilmesine imkân verilmiştir.

29.07.2020 tarihli değişiklik öncesinde Kanun’da yer alan ceza hukuku alanındaki düzenlemeler nelerdir?

Öncelikle, 30.11.2007 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in (**Yönetmelik**) 10. maddesinde, internet ortamında yapılan ve kişilerin haklarını ihlal eden yayın içeriklerinin yayından çıkarılması ve cevap hakkı öngörölmüş, Sulh Ceza Hakimliği tarafından verilen kararın yerine getirilmemesi ise Yönetmelik’in 11. maddesi kapsamında suç sayılmıştır.

Bununla birlikte, Kanun'un 8.maddesinin ilk fıkrasında yer alan katalog düzenlemesi de bu dönemde yapılmıştır. Bu düzenleme ile, (a) Türk Ceza Kanunu'nda yer alan: intihara yönlendirme, çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, sağlık için tehlikeli madde temini, müstehcenlik, fuhuş, kumar oynanması için yer ve imkân sağlama suçları, (b) Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun'da yer alan suçlar ve (c) Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da yer alan suçlar ile ilgili yeterli şüphe bulunması halinde koruma tedbiri olarak erişimin engellenmesi kararının verilebileceği işaret edilmiştir.

Devamla, aynı maddenin 10.fıkrası "Koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen yer veya erişim sağlayıcılarının sorumluları, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır." şeklinde düzenlenmiş, bu yaptırım ise sadece yer sağlayıcı ve erişim sağlayıcılar için öngörülmüştür.

2007 yılı sonrası, özellikle 2015 ve 2016 yıllarında söz konusu Kanun'da ciddi değişiklikler olmuş, 29.07.2020 öncesi aşamada Kanun kapsamında birtakım cezai düzenlemelerin temelleri atılmıştır. Şöyle ki, Kanun'un 8/A numaralı maddesinin 4.fıkrası 15.08.2016 tarihli Olağanüstü Kanun Hükmünde Kararname ile "Bu madde kapsamındaki suçta konu internet içeriklerini oluşturan ve yayanlar hakkında Başkan tarafından, Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur. Bu suçların faillerine ulaşmak için gerekli olan bilgiler içerik, yer ve erişim sağlayıcılar tarafından hâkim kararı üzerine adli mercilere verilir. Bu bilgileri vermeyen içerik, yer ve erişim sağlayıcıların sorumluları, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, üç bin günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır." şeklinde düzenlenmiş, takiben aynen kabul edilmiş ve Kanun'a eklenmiştir.

Bu düzenleme ile içerik, yer ve erişim sağlayıcılara, suç teşkil eden paylaşımları gerçekleştiren kişilerin gerekli kişisel bilgilerinin adli merciler ile paylaşma yükümlülüğü getirilmiş; bu bilgilerin verilmemesi durumu üç bin günden on bin güne kadar adli para cezası yaptırımını ile karşılanmıştır. Bu sayede, Bilgi ve Teknoloji Kurumu Başkanı'na suç teşkil eden içeriklerin faillerine ilişkin Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunma yükümlülüğü getirilerek internet ortamında suç işlenmesinin önlenmesi, engellenmesi ve neticede kamu düzeninin sağlanması amaçlanmıştır.

29.07.2020 tarihli değişiklik kimleri kapsamaktadır ve bu kişilere hangi yaptırımlar getirilmiştir?

29.07.2020 öncesi aşamada Kanun kapsamında birtakım cezai düzenlemeler yapılmış ve fakat son değişiklik ile nihayet içerik, yer ve erişim sağlayıcıların cezai sorumlulukları sistemleştirilmiştir. Özellikle içerik, yer ve erişim sağlayıcıların cezai sorumlulukları daha detaylı incelenmiş, kişileri zarara uğratabilecek veya suç teşkil eden içerikler ile ilgili internet ortamındaki süjelere ciddi yaptırımlar getirilmiştir.

Bu düzenlemelerden ilki, yukarıda bahsi geçen 8.madde kapsamında koruma tedbiri olarak erişimin engellenmesi kararının; erişimin engellenmesi ve içeriğin çıkarılması kararı olarak değiştirilmesidir. İki kavram arasındaki temel fark irdelenirse; erişimin engellenmesi halinde ilgili içerik var olmasına rağmen içeriğe ulaşılamamakta, içeriğin çıkarılması halinde ise içerik doğrudan yayından kaldırılmaktadır.

Aynı maddenin 10.fıkrası “Koruma tedbiri olarak verilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen içerik, yer veya erişim sağlayıcılarının sorumluları, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, beş yüz günden üç bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.” şeklinde değiştirilmiş, koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesi/içeriğin çıkarılması kararının yerine getirilmemesi halinde içerik sağlayıcıların da sorumlu olacağı hüküm altına alınmıştır.

Bir diğer önemli düzenleme ise, Kanun’da internet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle kişilik haklarının ihlal edildiğini iddia eden gerçek ve tüzel kişiler ile kurum ve kuruluşların içerik sağlayıcısına, buna ulaşamaması hâlinde yer sağlayıcısına başvurarak uyarı yöntemi ile içeriğin yayından çıkarılmasını istemesi veya doğrudan sulh ceza hâkimine başvurarak içeriğin çıkarılmasını ve/veya erişimin engellenmesini isteyebileceklerine yöneliktir. Kanun’un 9.maddesinin 11.fıkrası “Sulh ceza hâkiminin kararını bu maddede belirtilen şartlara uygun olarak ve süresinde yerine getirmeyen içerik, yer ve erişim sağlayıcıların sorumlular, beş yüz günden üç bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.” şeklinde olup bu bağlamda ilgili kararın süresi içerisinde yerine getirilmesi gerektiği, talebin 24 saat içinde cevaplandırılmaması halinde ise içerik, yer ve erişim sağlayıcıların sorumlu olacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu değişiklik öncesi, Sulh Ceza Hâkimliği tarafından verilen erişimin engellenmesi/içeriğin çıkarılması kararının icra edilmemesi halinde Kanun kapsamında bu şekilde bir yaptırım öngörülmediği için, kişiler ya içerik/yer/erişim sağlayıcının kendisine ya da Erişim Sağlayıcıları Birliği’ne başvurmak ile yetinmek zorunda kalmışlardı. Bu düzenleme sayesinde, kararın gereğini yerine getirmeyen içerik, yer veya erişim sağlayıcılar hakkında beş yüz günden üç bin güne kadar adli para cezası yaptırımını öngörülmüş ve karara konu içerikten zarar gören kişilerin kişilik hakları daha güvenli bir koruma mekanizması kapsamına alınmıştır.

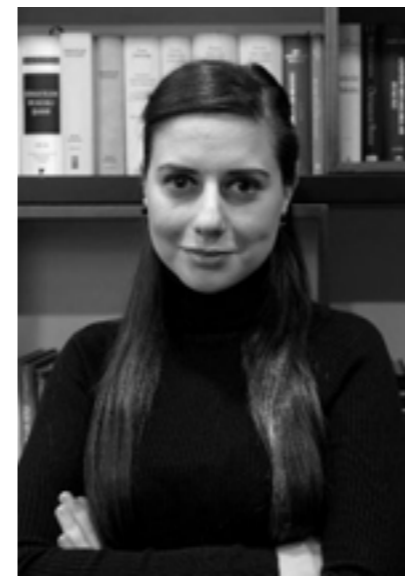
Teori değil. Cevap.

Gökçe Avukatlık Ortaklığı

Editörler:

Av. Dr. Erkan Sarıtaş
erkan.saritas.@gokce.av.tr

Av. Hazal Algan
hazal.algan@gokce.av.tr

Av. Mehmet Toplu Yıldız
mehmet.topluyildiz@gokce.av.tr

Hakkımızda

Gökçe Avukatlık Ortaklığı birleşme ve devralma, iş ortaklığı, özel sermaye ve ortak girişim işlemleri, bankacılık ve finans, sermaye piyasaları, sigortacılık, teknoloji, medya, telekom ve internet, e-ticaret, veri koruma, fikri mülkiyet, regülasyon, ticari alacak takipleri, gayrimenkul, ticari ve ceza dava alanlarını içeren geniş bir yelpazede hukuki hizmetler sunan İstanbul'da bulunan bir hukuk bürosudur. Hukuki personel ve uzmanlığımız hakkında daha fazla bilgi için www.gokce.av.tr adresinden web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Lütfen bizimle iletişime geçin

contact@gokce.av.tr

0 212 352 88 33

OBJECTION! yalnızca genel bilgilendirme amacıyla hazırlanıp yayınlanmakta olup hukuki tavsiye içermemekte ya da avukat-müvekkil ilişkisi oluşturmamaktadır. Daha fazla bilgi almak istiyorsanız lütfen Gökçe Avukatlık Ortaklığı ile irtibata geçiniz. OBJECTION!'da yer alan hiçbir içerik Gökçe Avukatlık Ortaklığı'nın yazılı izni olmaksızın çoğaltılamaz ya da uygun bir şekilde kaynak olarak gösterilmeksizin yayınlanamaz. İçeriğin doğruluğunu sağlamak için gereken tüm çaba gösterilmiş olmasına rağmen, Gökçe Avukatlık Ortaklığı içeriğin doğruluğunu garanti etmemektedir ve burada yer alan bilgilerdeki herhangi bir hata veya söz konusu bilgilere güvenilmiş olması dolayısıyla sorumlu tutulamaz. OBJECTION! Gökçe Avukatlık Ortaklığı müvekkileri için hazırlanmıştır ve büronun müvekkileri dışındaki dolaşım olasılığı reklam olarak yorumlanamaz.

Daha fazla bilgi için, contact@gokce.av.tr adresinden iletişime geçebilirsiniz.